

Пічугіна Ірина Сергіївна

аспірант

Інститут інформаційних технологій та засобів навчання

НАПН України, м. Київ, Україна

Iryna_ryna@mail.ru

ВІДКРИТИЙ ДОСТУП ДО РЕСУРСІВ ДЛЯ САМООСВІТИ ТА САМОРОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ У СУЧАСНОМУ ІНТЕРНЕТ-ПРОСТОРИ

В сучасному комп'ютерно-орієнтованому середовищі спостерігається широке коло інформаційно-комунікаційних ресурсів. Всі вони відрізняються певним методологічним призначенням та тематичними напрямками, програмним забезпеченням та функціональними можливостями. На нашу думку, реалізація кожного з цих аспектів та їх поєднання може сприятливо впливати на ефективність самоосвіти та саморозвитку особистості.

Враховуючі сучасні можливості інформаційно-комунікаційних технологій та їх використання в освіті, актуальним є вивчення сучасного інтернет-простору щодо наявності ресурсів у відкритому доступі для самоосвіти та саморозвитку особистості; аналіз їх інформаційного наповнення, що сприяє самоосвіті та саморозвитку.

Розуміння ролі інформаційних технологій у сучасній освіті надає можливість стверджувати, що на кожному етапі інформатизації освіти найбільш затребуваними є саме нові та перспективні інформаційні технології, що нині неодмінно пов'язуються з Інтернетом [2, с. 270]. Завдяки «всесвітній павутині» Інтернет можливо користуватися: 1) спеціальними програмами для спілкування в режимі реального часу (наприклад, Skype, ooVoo, ICQ, Tango, QIP, Viber та ін.); 2) мережними ресурсами (наприклад, мережні засоби ІКТ: мережні операційні системи, мережні програмні засоби, за допомогою яких стає можливим широкий доступ до учбово-методичної та наукової інформації, організація оперативної консультативної допомоги, моделювання науково-дослідницької діяльності, проведення віртуальних учбових занять (семінарів, лекцій) в режимі реального часу [1]; соціальні мережі:

Facebook, ВКонтакте, Однокласники, Twitter, Моймир@mail.ru, Професионалы.ru, Возрождение, Academia.edu та ін., за допомогою яких можна проводити підготовку та презентацію результатів групових проєктів, аналіз кейсів, участь у дискусіях, є можливість виконувати групові завдання, застосовуючи такі додаткові опції як форуми, коментарі, опитування, голосування; спрощується процес обміну інформацією і передбачається реалізація принципу безперервної освіти [3]); 3) автоматизованими пошуковими системами, за допомогою яких користувач отримує інформацію завдяки системі «швидкого пошуку» (наприклад, електронні бібліотеки, каталоги файлів та ін.); 4) електронною поштою, за допомогою якої можна отримувати розсилки тематичного матеріалу через

підписку, здійснювати листування; 5) освітніми електронними виданнями, що дозволяють зберігати та передавати основний обсяг матеріалу, що вивчається. Індивідуальна робота з ними дає глибоке засвоєння та розуміння матеріалу. Ці технології надають можливості для самонавчання і самоперевірки отриманих знань. На відміну від традиційних видань, освітні електронні видання дозволяють надавати матеріал у динамічній графічній формі, яка стимулює до навчання [1]; 6) сайтами, що включають: портали, блоги, веб-сторінки, стрічки тематичних новин, форуми та ін.

У ході дослідження було проаналізовано застосування деяких ресурсів у відкритому доступі для самоосвіти та саморозвитку особистості дорослої людини в сучасному інтренет-просторі. Так, за допомогою пошукових систем Google, Yandex, DuckDuckGo, поиск@mail.ru були відвідані такі українськомовні та російськомовні ресурси:

- 40 сайтів, що присвячені саморозвитку та самоосвіті особистості дорослої людини. Ці сайти є персональними, груповими або клубними. Інформація таких сайтів структурована по розділам та підрозділам та часто відображена в карті сайту. Інформаційна наповненість сайтів стосується психологічних, духовних, творчих, інтелектуальних аспектів, питань самовдосконалення, самосвідомості. Сайти містять розділи щодо теоретичного матеріалу, статей, практичних рекомендацій, порад, опису деяких вправ, програм, пропозицій щодо участі в платних тренінгах, семінарах, вебінарах, індивідуальних консультаціях, запрошення до навчання, відвідування майстер-класів. Також пропонуються художні, пізнавальні, наукові фільми, відеострічки, література, що сприяє саморозвитку, підвищенню культурної бази особистості. Часто сайти містять розділи, де розміщені блоги, форуми та розділи типу «питання-відповіді», які дають можливість спілкування та отримання інформації на конкретний запит.

- 20 веб-сторінок на сайтах, що присвячені саморозвитку та самоосвіті. Такі веб-сторінки, в основному, містять тематичні статті, що мають роз'яснюючий, консультативний, рекомендований, пізнавальний, науковий характер.

- 10 сторінок в соціальних мережах «Facebook», «ВКонтакте», «Однокласники», що містять інформацію щодо самоосвіти та саморозвитку особистості дорослої людини. Вони об'єднують групи однодумців, особистостей, що цікавляться питаннями саморозвитку та самоосвіти. Суттєве наповнення, напрямок і тематика таких груп в соціальних мережах схожа з тією інформацією, що розміщується на сайтах, веб-сторінках окремих сайтів. Різниця полягає в тому, що кожний учасник такої групи набуває права розміщати свою інформацію в стрічці групи, коментувати розміщену інформацію, задавати питання, давати відповіді, тобто формується живе спілкування, майже за типом «он-лайн».

- 25 відеозаписів, розміщених на відео-сервісі «YouTube», що надають можливість перегляду та завантаження відеороликів, пошук відеоматеріалів, який можливий за категоріями, каналами, спільнотами. За темою самоосвіти та саморозвитку особистості дорослої людини даний сервіс містить

великий обсяг інформації, яка надається у вигляді уроків, семінарів, лекцій, тренінгів, консультацій, програм професійних психологів, тренерів, коучів, експертів.

- 10 електронних бібліотек, за допомогою яких вирішується проблема доставки до користувачів (читачів) досить багатого об'єму різного напрямку літератури у вигляді книг, журналів, статей та інших публікацій. Електронні бібліотеки на сьогодні повсюдно створюються і постійно поновлюють свої ресурси. В електронних бібліотеках є можливість відразу «загрузити/скачати» книги у різних цифрових форматах, що надає можливість читати їх, використовуючи мобільні пристрої у будь якому місці.

А також: 10 освітніх електронних видань, що являють собою наукові видання, фахові видання, електронні журнали про саморозвиток та самоосвіту, в яких розглядаються теми самоосвіти у вигляді статей, рекомендуються джерела щодо цієї тематики; 10 сервісів зберігання баз даних, де публікуються матеріали щодо саморозвитку: електронні каталоги, сервіси зберігання інформації, інформаційні портали, що оформлені у вигляді сайтів з відповідними рубриками. Вони містять статті, наукові роботи, підручники, художню літературу, різні книги, серед яких можна знайти ту тему, в якій є інтерес розвиватися.

Отже, можна зазначити, що в сучасному інтернет-просторі розміщено доволі ресурсів у відкритому доступі, які надають освітній інструментарій та навчальний матеріал для здійснення самоосвіти та саморозвитку особистості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Булавенко О. А. Информационные технологии в управлении образованием // Булавенко О. А., Одинаев А. В. / Электронный научный журнал «Современные проблемы науки и образования», вып. 6 – 2013 / ФГБОУ ВПО «Комсомольский-на-Амуре государственный технический университет», г. Комсомольск-на-Амуре, Россия, электронный ресурс - Режим доступа <http://www.science-education.ru/pdf/2013/6/142.pdf>. - дата доступа 24.01.2015.

2. Гуревич Р. С. Контекстне професійне навчання в мережевих спільнотах / Національна академія педагогічних наук України – Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи: Збірник наукових праць. – Луганськ: Видавництво Ноулідж», 2014 - Випуск 1 (8). – 283 с.

3. Малярчук О.Г. Застосування соціальних мереж у навчальному процесі: стаття / Малярчук О.Г. / Від викладання дисциплін – до освоєння наук: трансформація змісту, технологій освітньої діяльності та розвиток педагогічної майстерності [Електронний ресурс] : зб. матеріалів наук.-метод. конф. 31.01.2013 – К. : КНЕУ, 2013 – С. 94-95. – Режим доступу: http://ir.kneu.edu.ua:8080/bitstream/2010/2694/1/teach_subjects_develop_science.pdf. - дата доступу 25.01.2015.